
Til Bjørnson

Lyrik af

Kaj Munk

Udgivet i 2018. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Kilde Munk, Kaj. 1949. "Til Bjørnson", i: *Mindeudgave Digte*, side: 90, København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.

Til Bjørnson

Bjørnstjerne Bjørnson,
saa stort var Navnet,
var han saa stor?

Af og til ikke.
Men naar han var størst,
da fyldte han Navnet.
Naar Renhed og Retfærd
traadtes for nær,
drog han i Dyst
mod Fjender og Venner,
bredbringet, kampglad
som Bjørnen selv;
og naar Gusen slimed sig
over Sindene
raaklam og dyster
og indestængende,
da stjernestraaled
hans festlige Ildhu
uudslukkelig,
visende Vej
op mod Sundhed og Klarhed
og Udsyn.

Avisartikler
og Foredrag,
Romaner og Skuespil,
Bondefortællinger,
fremfor alt: Digte –
det føg omkring ham.
En Del var daarligt.
Hastværksarbejde.
Billigt erhvervet.
Men stundom kom det
saa dybt fra Hjertet,
saa frisk fra Hjertet,
saa varmt fra Hjertet,
som holdt omsider
selveste Vaaren
sit Indtog over
Midvinterlandet.
Da spillede Strømmen
Yo Yo med Isstumper,
og lyse Birke
drev Pigeskæmt
med gravalvorlige
Klippeknoide,
og Kirkeklokker
klang skært over Dalen,
og Ræven laa under Birkerod,
og Haren dansed ham midt imod.

„Op vil jeg stige paa det største Fjeld
og skue sidste Gang ud over Norrig
og derpaa styrte rolig i mit Sværd,“
saa lød den gamle Hedning-Høvding's Ord.
Men da den unge kristne Høvding naa'de
fra højest Fjeld at skue over Norge,
da var det ikke for at dø, men leve
og kongelig give Livet til sin Hird,
da brød det i en Jubel, i en Hulken
ud af hans Sjæl, det store „Ja, vi elsker*,
og, lig et andet lidet Klippefolk
milhundredfjernt, aartusindfjernt fra dette,
der stundom hørte Guds Røst i Profetens,
hørte *hans* Folk den nu i *hans*, og se,
som skrevet staar:
Og Folket blev et Folk,
stod op, stod samlet om ham,
og græd af Lykke, gentog
hans Ord, hans Ord –
mens Elvene klapped i Hænder,
Bjergene sprang af Fryd.

Underligt nok:
mens han stod der paa Tinden
i Dagen og Lyset
og saa over Riget,
hugged en anden,
en firskaaren, sammenbidt
Koboldskikkelse
sig Vej ind i Fjeldet,
dybere, dybere,
som vilde han finde,
om Grunden, der bar det,
var fast eller hul.
Og for hvert et Ja,
der runged deroppe,
lød nedefra Hammerens
dumpe Tværtimod.

Han ænsed det lidet.
Han stod saa stolt
i sin lyse Tillid
til Livets Kræfter,
sin Tro paa Aanden,
først Guds, saa Menneskets,
og regnbuehvælved
de festlige Syner,
som Nordfolkets Udsyn
i kommende Aar
skulde rande.

Var det for letkøbt?
Kom der et Aarstal
i Verdenshistorien,
kun 4 Aar efter
hans solfyldte Øjne
var slukket af Natten,
der venter os alle,
et Aarstal, der blæste
som luftigt Blændværk
hans Syner til Side,
tog Opfindelserne,
dem, han havde lovprist
som Menneskets Sejrstegn,
og knuste hans Mennesker
med dem og lo?

Og Slægten, der lever
nu og har set det,
og ikke vil slippe
den Livsbekræftelse,
den elsker ham for,
hvordan kan den vel bjærge den?
Er den ved tungt at lære
at kun nedad igennem
den andens søgende,
hamrende Tværtimod
gaar Vejen opad
til det Ja, der duer?

Vi slaas om Grønland,
om Holberg og Tordenskjold,
som det sømmer sig Dreng
i samme Gaard.
Skal vi standse Striden
en Skaaltalenat
og feste for Bjørnson?
Aah, lad os kun slaas,
saa længe vi husker det
inderst inde,
at egentlig er vi,
saa sandt vi er Brødre,
dog fælles om alt.
Ogsaa Ibsen og Bjørnson
tilhører Norden,
og bedst kan vi hylde,
Norge, din Søn
ved at hylde dig,
du, som gav dem begge,
den barske Ibsen
med hvasse Øjne,
der tvang os til at se indad,
den straalende Bjørnson,
med Nakken tilbageslængt,
skuende opad –
vi hilser dig, Norge,
i Dag med *hans* Ord:
Ja, vi elsker dette Landet,
som det stiger frem,
furet, vejrbidt over Vandet
med de Tusind Hjem, –
elsker det, idet vi tænker
paa hvert nyt stærkt Aandens Ord
og paa Minderne, der lænker
os som Bror til Bror.